

alapszíne ugyanolyan világos barna mint a felső szárny szemfolt körüli része. Feltűnő, hogy a rendes színezetű állat szemfoltjának belső szélét erősen kidomborító fehér felívnek ezen fehér aberráció-nál csak nyoma van meg, alulról nézve azonban eléggé látszik. Ugyancsak érdekes, hogy a 2-ik sejtnek a szemfolt alatt közvetlenül csipke vonal **W** alakú része mellett fekvő darabjt, mely a normális állattal igen sötét, ennél a lepkenél világosabb mint a környéke. Feltűnő még, hogy a zeg-zugos vonal szögletei, kivált a felső szárny csücskején sokkal tompábbak mint az általam vizsgált számos normális lepkenél voltak. Alul a mellső szárny tőtől a csipkés vonalig szennyes fehér, csak az 1., 2. és 3. sejt gyöngén barnas. Az alsó szárny alapszíne a csipkés vonalig fehér. A rajt természetesen úgy alul mint fölül erősen szemebetűnő. A mennyiben összes hernyóim egyforma táplálékot kaptak, nem valószínű, hogy az eleség befolyással volna az albinisztikus változat kiképződésére.

*Wagner János.*

**A retyezáti tavak alsóbbrendű rákjairól.** Szilády Zoltán-nak ily című értekezését olvasta fel Dr. Dada J. Jenő a m. t. Akadémia III. oszt. novemberhavi ülésében. Szerző két nyarat töltött a Retyezáton a Retyezát faunájának tanulmányozásával és összeírással. Megvizsgált huszonkét tavat és talált húsz rákfajt a tavakban. Ezek között négy rákfaj olyan, a minőt Európában csak az Alpeseiken s csak a legmagasabb fekvésű tavakban találhatni. Nemesak a tavakat tanulmányozta Szilády a Retyezáton, hanem a megvizsgált tavak állatvilágának életviszonyait is és ebből a szempontból a Retyezát tavai négy különböző típust mutatnak. Az esővízből gyűlt tócsákat a szél nepesíti meg állattal, az agyagos, tőzeg és kőfenékű tavaknak, az utóbbiak a tengerszemek, saját állatviláguk van. A speciális állatok mellett, a melyek csak a nekik megfelelő viszonyok között tudnak élni és szaporodni, van a retyezáti tavakban sok kozmopolita állat is, a melyek nem tartoznak a Retyezát sajátos faunájához.

**Smerinthus tiliae L.** Mintegy 10—12 év előtt Bécsben lakomban a Praterből egyszer a nevezett zúgó pillének kopott nöstényt hoztam haza, a mely éjjelre valami 80 petét rakott le. Ezeket én alkalmas helyen ki akartam tenni, de elmulasztottam a kellő időpontot. Több napi távollét után hazatérve, a dobozban a kikelt hernyókat faláltam a melyek nagyrésze már elpusztult, egyik része pedig, más eledel hián, a pete burkát rágicsalta. Hamarosan hoztam néhány friss hárslevelet s azokat nagy befőttes üvegbe téve, a megmaradt hernyókat nagy fáradsággal áthelyeztem abba. Elég gyorsan fejlődtek, de rákaptak arra a szokásra, hogy mint a selyemhernyók, a levelen fekvé eszegettek, az agacszkákra pedig csak kevés mászott fel. Növekvésükhez képest mind nagyobb üvegben tenyésztettem, végül 20 literes uborkás üvegben. Hogy táplálékuk hosszabb ideig friss maradjon, a hernyókat mindig sötétben tartottam. A hársaagacszkákat nedves homokkal telt palaczkba tettem, a tenyészítő üvegben pedig oly magas volt a hőfok, mint

az üvegházban. Az üveget minden harmad napon kimosattam és megtisztítottam, hogy a hernyó-betegségeknek elejét vegyem. Bábozásul a kirejlett, de nagyon elpuhult hernyókat közönséges tenyésztő-házikóba tettem, legtöbbször azonban nem ment föld alá, hanem a homokon és mohán szabadon bábozódott. A bábok egészségesek, de kicsinyek voltak: hogy minő lepkét adtak, azt nem tudom, mert az összes bábokat kísérletezés céljára Dr. Standfussnak eagedtem át.

Weiszmantel Vilmos.

**A rikitó színek és fényes tárgyak hatása a rovarokra.** Erről értekezett újabban Plateau F. Számos kísérlet után beigazolva látja előbbi megfigyeléseit, hogy t. i. a rikitó színek a rovarokat általában oly csekély mértékben vonzzák, hogy abból lehetetlen következtetni arra, hogy a virágok színe a rovarokra nézve vonzó hatással lenne. Levelek által elfőjtött virágok mellé elhelyezett szövetek ragyogó színei nem mutatnak a rovarokra több vonzó erőt, mintha szabad virágok mellett vannak. Fényes fémszínű tárgyak, úgylátszik erősebb hatást gyakorolnak, a miből arra következtethető, hogy az a vonzás, melyet más tárgyak, nem virágok gyakorolnak, a lombozat, illetve ezen tárgyak által visszasugárzó világosságnak kisebb vagy nagyobb mennyiségétől ered. Ellenben tény, hogy látszólag illattalan virágok, minő p. o. a Dahlia, mégis rendelkeznek illattal, melyet az ember is megérezhet, hogyha azt zárt edényben kipárologatja.

**Lepkészetű megfigyelések.** Mint afféle új gazda 2—3 év óta félretettem ugyan a halót, de régi kedveltejemet, a lepkéket mindazáltal mégis megfigyelem. Így rájöttem, hogy a mi jó homoki borainkat nemcsak a magyareMBER szereti, hanem még a lepkék is. A *Vanessa Atalanta* p. o. akárhányszor nemcsak felfakadt szőlőszemen láttam szívogatni, hanem a kicsurgó muston vagy újbőron is rajtakaptam s azt oly szenvedélylyel szopogatta, hogy még személyes biztonságáról is megfeledkezett: ugyanis kezzel foghattam. Ebben vannak azonban versenytársai is; így p. o. az *Agrotis pronuba* és *Calocampa exoleta* számos példányait észleltem, a melyek a borsutú szakadékaiban és hézagaiban sorban élvezték a bort. No, de hagyján, ezek kárt nem tesznek, de bezzeg tesz a *Cochylis ambiguella* s illetve a hernyója, melyről közelebb kimerítően fogok írni. — Nem érdektelen, hogy a *Rhodocera rhamnii* és *Vanessa c-album* nálunk november hó közepén egészen friss példányokban röpi. Új adatnak pedig tartom azt, hogy a *Brephos puellat* novemberhó végén észleltem, s ennél fogva azt hiszem, hogy ez a lepke egyáltalában vagy legalább is többnyire lepkealakban húzza ki a telet s azért mutatkozik már február hóban is, ha a

Kosztika László.

**Crateronyx taraxaci** Esp. hernyóját a monarchia különböző helyein találtam, de mindig csak véletlenül és több évi időközökben. Azonban dacára annak, hogy csaknem teljesen ki volt fejlődve, csak egyetlen egyszer kaptam belőlük lepkét, az is eltorzult nőstény példány volt, a melyet a bécsi Praterben szabaddá bocsátottam, de a következő évben hiában kerestem ott hernyót. Ellenben Ausztriában falusi úton néhány szót találtam összetaposott hímpéldányokat;